

## INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk: 20inf00031

|                                                                                                                           |                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Datum advies:</b><br>28 april 2020                                                                                     | <b>Onderwerp:</b><br>Aanpak Covid-19 crisis in Overbetuwe    |
| <b>Kennis nemen van:</b><br>Raadsinformatie aanpak Covid-19 Crisis nr. 5                                                  |                                                              |
| <b>Status advies:</b><br>openbaar                                                                                         | <b>Argument:</b> (indien niet openbaar)                      |
| <b>Portefeuillehouder:</b><br>Burgemeester                                                                                | <b>Datum b&amp;w-vergadering:</b><br>28 april 2020           |
| <b>Betrokkenen bij voorstel extern:</b>                                                                                   | <b>Betrokkenen bij voorstel intern:</b><br>Leden Corona-team |
| <b>Bijlagen:</b><br>Raadsinformatiebrief uit de veiligheidsregio met bijlage<br>Informatie aan sport- en beweegaanbieders |                                                              |

### Inleiding

De raadsvragen die de afgelopen periode zijn gesteld over de corona-crisis, zien wij als een uiting van een behoefte van de raad om goed geïnformeerd te blijven over de ontwikkelingen rondom corona, in het bijzonder in Overbetuwe. Dat is begrijpelijk en logisch, gelet op uw eindverantwoordelijkheid. U heeft daarom de afgelopen weken al diverse malen een uitgebreide raadsinformatiebrief ontvangen. Tot nu toe bevatten deze brieven zowel de landelijke en regionale ontwikkelingen als de ontwikkelingen specifiek voor Overbetuwe. Voor de eerste twee onderwerpen baseren wij ons op de regionale concept-raadsinformatiebrief die de Veiligheidsregio Gelderland-Midden periodiek uitbrengt, onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van de veiligheidsregio Gelderland-Midden, burgemeester Marcouch. Om u zowel goed als efficiënt te kunnen informeren, gaan we u vanaf nu met 2 afzonderlijke brieven informeren. In een raadsinformatiememo gaan we u wekelijks informeren over de bestuurlijk relevante ontwikkelingen van de aanpak in Overbetuwe. De brief uit de regio, over landelijke en regionale ontwikkelingen, sturen we aan u na ontvangst direct door. Wij hopen u op deze wijze sneller en beter te kunnen informeren.

Het is van belang te beseffen dat de meeste inspanningen van college en organisatie nu gericht zijn op de uitvoerende en dienstverlenende taken van de gemeente. Het vergt vooral zeer veel flexibiliteit en inzet om, veelal heel praktische, problemen op te lossen en iedereen in Overbetuwe hierover te informeren. Via zeer veel kanalen informeren we inwoners en ondernemers over de wijze waarop ze een beroep kunnen (blijven) doen op onze reguliere dienstverlening en op de extra maatregelen vanwege corona. Wij maken hierbij wekelijks de afweging over welke ontwikkelingen en besluiten we u, vanwege een politiek/bestuurlijk belang, separaat middels een raadsinformatiebrief moeten informeren.

Onderstaand treft u de informatie aan die we graag met u willen delen over de actuele stand van zaken in Overbetuwe. In de bijlage treft u de meest recente regionale raadsinformatiebrief aan.

## **Samenvatting**

Sinds de vorige week is de situatie in Overbetuwe nauwelijks veranderd. Het weekend en Koningsdag zijn goed verlopen. Het was drukker dan de voorgaande weken, maar mensen spannen zich goed in om de 1,5 meter en andere maatregelen uit de noodverordening na te leven. De handhavers blijven waar nodig inwoners en ondernemers hierop aanspreken, zowel op basis van eigen waarneming als na signalen vanuit de samenleving. Belanghebbenden hebben hun weg gevonden naar de gemeente voor (financiële) ondersteuning. De door het kabinet afgekondigde verlenging van de maatregelen en de aanpassingen daarop, leiden wel tot extra vragen en zorgen van inwoners en instellingen. Veel vragen gaan over de interpretatie van de afspraken. Vanuit de gemeente informeren we gevraagd en ongevraagd hierover via alle beschikbare kanalen. De komende weken komen er mogelijk vanuit het kabinet verdere aanpassingen en/of uitleg van de maatregelen. Zodra deze bekend zijn, zullen we deze ook delen via al onze kanalen. Conform het verzoek van het kabinet coördineert de gemeente de praktische vertaling van de versoepelingen van de beperkingen ten aanzien van sport door jongeren. Hierover hebben we afstemming gezocht met alle relevante verenigingen en commerciële organisaties in Overbetuwe. In de bijlage treft u ter informatie onze brief aan alle betrokken verenigingen en instellingen.

## **Aanvulling op regionale brief**

In de bijlage treft u een raadsinformatiebrief van 24 april opgesteld door de veiligheidsregio (met bijlage) waarin de landelijke en regionale ontwikkelingen zijn vermeld. Na het uitkomen van die brief is zondag informatie verschenen over besmetting van nertsen op twee nertsfokkerijen in Brabant. Omdat in Overbetuwe 2 van dergelijke bedrijven actief zijn, gaan we hier nader op in. Het RIVM oordeelt dat dit op basis van de huidige kennis over COVID-19 geen risico vormt voor verdere verspreiding onder mensen en dat de impact van de besmettingen van de nertsen op de gezondheid van mensen op dit moment verwaarloosbaar is. Op de twee betrokken nertshouderijen zijn uit voorzorg maatregelen genomen. Verder is er een meldplicht ingesteld voor nertsenhouders, dierenartsen en personen in onderzoeksinstellingen. Als sprake is van ademhalingsproblemen en verhoogde sterfte bij nertsen moet dit gemeld worden bij de NVWA. Voor andere fokkerijen dan de twee betrokken fokkerijen gelden op dit moment geen nadere maatregelen. Het volledige bericht van de Rijksoverheid leest u [hier](https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/04/26/covid-19-geconstateerd-op-twee-nertsenbedrijven).  
<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/04/26/covid-19-geconstateerd-op-twee-nertsenbedrijven>

In aanvulling op bijgevoegde brief gaan we in dit memo in op de ontwikkelingen in Overbetuwe. Ook hebben we inmiddels nadere informatie op raadsvragen inzake mantelzorg, zorgaanbieders en wijk- en dorpsraden.

## **Openbare ruimte en naleving noodverordening**

In afwachting van de nieuwe noodverordening, eind deze week, blijft de inzet op handhaving van die maatregelen die ook na vandaag blijven gelden. Met handhavers worden hierover concrete uitvoeringsafspraken gemaakt. Het toezicht wordt dagelijks aangepast aan de actuele situatie en op basis van concrete signalen vanuit de samenleving van mogelijke overtredingen van de noodverordening. Ondanks de toename het afgelopen weekend van het aantal mensen in de openbare ruimte, constateren de boa's dat mensen voorzichtig zijn en zich conform de

regels van “social distance” gedragen. In en rondom het Galamapark in Elst bevinden zich de laatste tijd vaker jongeren in grotere groepen, die bij controle veelal wel de 1,5 meter in acht nemen. Gemeente en politie krijgen klachten over een jeugdgroep die in het Galamapark en elders zich juist niet aan deze afspraken houdt. Omdat eerdere waarschuwingen blijkbaar niet hebben geholpen, wordt de handhaving geïntensiveerd en zullen bekeuringen worden uitgedeeld. We blijven dit nadrukkelijk volgen. Het is ook afwachten welk effect de schoolvakantie en de sportmogelijkheden voor jongeren zullen hebben op het verblijf van jongeren in de openbare ruimte.

### **Financiële ondersteuning inwoners en ondernemers**

In onze vorige brief informeerden we u al dat in Overbetuwe veel gebruik is gemaakt van de versoepeling van de betalingsregelingen aan de gemeente. Ondernemers hebben inmiddels 86 (5 meer dan vorige week) aanvragen gedaan voor uitstel betaling van gemeentelijke belastingen.

### **Sociaal maatschappelijke gevolgen**

#### *Noodopvang kinderen en onderwijs*

In Overbetuwe is afgesproken dat alle scholen en kinderopvangcentra vooralsnog zelf de noodopvang organiseren voor kinderen van ouders in cruciale beroepen en uit kwetsbare gezinnen. Voor kinderen die in de avonduren en in het weekend opgevangen moeten worden, is een 24-uurs opvang opgezet. In samenwerking met kinderopvang en scholen is het gelukt om alle kinderen die zich aangemeld hebben voor opvang in de meivakantie te plaatsen in centrale noodopvanglocaties. Daarnaast is vorige week een bestuurlijk overleg geweest over het opengaan van de basisscholen vanaf 11 mei. We hebben de scholen dringend geadviseerd om het advies van de PO-raad en branche-organisaties in de kinderopvang hierbij over te nemen. Daarbij hebben we aangeboden mee te denken bij eventuele knelpunten.

#### *Kwetsbare gezinnen*

We hebben momenteel veel aandacht voor de opvang van kwetsbare gezinnen en het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling bij de scholen, kinderopvangorganisaties en hulpverleners in Overbetuwe. Het Interventieteam van Overbetuwe zag al een lichte stijging van het aantal casussen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De afgelopen week is dit aantal opgelopen naar 7 meldingen, waarbij in 5 gevallen sprake is van een situatie van ernstige zorgen over kinderen of kindermishandeling. In al deze gevallen treedt het Interventieteam actief op, inclusief een huisbezoek indien noodzakelijk.

#### *Participatiewet en Tozo*

Momenteel wijkt het aantal aanvragen voor een bijstandsuitkering niet sterk af van een normale situatie. Vanuit het UWV zien we wel een sterke stijging van het aantal aanvragen voor een WW-uitkering. Een deel van onze inwoners met een WW-uitkering zal uiteindelijk een bijstandsuitkering aanvragen. Tevens valt te verwachten dat een deel van de mensen die nu gebruik maakt van de Tozo-regeling op een later moment een uitkering bij ons zal aanvragen danwel een aanvraag zal doen voor een reguliere uitkering volgens het bijstandsbesluit zelfstandigen.

Door de verlenging van de maatregelen door het kabinet, dienen we ernstig rekening te houden met economische krimp hetgeen kan leiden tot meer aanvragen voor een bijstandsuitkering.

Tot op heden zijn 648 aanvragen ontvangen om in aanmerking te komen voor de Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers). In 430 daarvan wordt verzocht om

een voorschot, de resterende 218 hebben niet aangegeven versneld een betaling te willen ontvangen. Er zijn inmiddels 374 aanvragen uitbetaald voor een bedrag van € 484.000.

### *Sport en verruiming mogelijkheden*

Kinderen en jongeren krijgen vanaf 29 april meer ruimte voor georganiseerde buitensport en – spel. Van gemeenten wordt verwacht hierover afspraken te maken met sportverenigingen en buurtsportcoaches. Op basis van het landelijke protocol opgesteld door NOC\*NSF (sportbonden) en Vereniging Sport en Gemeenten, hebben we een informatiebrief opgesteld voor sport- en beweegaanbieders. Aanbieders zijn opgeroepen om ook voor niet-leden de vereniging open te stellen. Overbetuwe Beweegt heeft daarnaast een actieve rol om kinderen en jongeren actief te krijgen te houden.

### *Mantelzorg*

De gemeente heeft de laatste zes weken vier verzoeken binnengekregen voor extra mantelzorg-ondersteuning. Dat is niet meer dan in een vergelijkbare periode. De lijntjes van Sociaal Team en Forte Welzijn Mantelzorg en de gemeente zijn kort. Hierdoor kan er snel gehandeld worden en maatwerk worden geleverd. Mantelzorgers worden door Sociaal Team en Forte Welzijn Mantelzorg gebeld om te vragen hoe het met ze gaat. Op verzoek worden mensen na 1 of 2 weken opnieuw gebeld. Forte Welzijn heeft mantelzorgers 3 keer een nieuwsbrief gemaild met tips en adviezen, ook voor ondersteuning vanuit de gemeente. Ook de ‘Luister even lijn’ wordt door mantelzorgers gebruikt. Jonge mantelzorgers vanaf 12 jaar hebben van Forte Welzijn Mantelzorg een mail met tips en adviezen gekregen. Ook de jongerenwerkers hebben aandacht voor de jonge mantelzorger.

Met twee lokale aanbieders van respijtzorg worden momenteel contracten afgesloten zodat de respijtzorg breder kan worden ingezet. Daar waar nodig zetten zij nu al respijtzorg in. De dagopvang van “Naar Huus toe” belt hun gasten regelmatig en er is een soort noodopvang voor alle bekende klanten. Hierbij worden de regels van het RIVM gevolgd. De dagopvang van de Kombij is gesloten. Na overleg is het mogelijk om 2x een uur per week bij de zorgvrager thuis te komen, voor ontlasting van de mantelzorger. Hierbij worden de regels van het RIVM gevolgd. De Kombij heeft laten weten dat ze in week 19 weer open willen met daarbij natuurlijk in achtname de richtlijnen van het RIVM.

Wanneer er weer bijeenkomsten gehouden mogen worden, rekening houdend met de 1,5 meter maatregel, start Forte Welzijn met: ontMoet! in de bibliotheek Elst. Dit is een laagdrempelige inloop voor (ex)mantelzorgers, die elkaar willen ontmoeten en informatie en ervaringen willen delen. Eenmaal in de veertien dagen op de dinsdagmiddag van 14.00 tot 15.30 uur.

### *Zorgaanbieders*

Veel zorgorganisaties hebben een lastige tijd. Vanuit de Wmo en jeugdzorg houden we goed contact met aanbieders. We zien dat veel aanbieders toch goed in staat zijn in contact te blijven met hun doelgroep en met inventieve oplossingen te komen. Vorige week hebben we een uitvraag gedaan bij diverse instellingen rond ouderenzorg, dagbesteding en mantelzorg om te horen hoe het gaat. In een volgende raadsinformatiebrief komen we hier op terug.

Afgelopen week hebben we intern het proces ingericht zodat we klaar zijn om aanvragen van zorgaanbieders voor bevoorschotting in behandeling te nemen. Goede administratie en verantwoording zijn noodzakelijk om deze aanvragen snel en goed af te handelen, conform de afspraken binnen de regionale gemeenschappelijke regeling Centraal Gelderland. Alle informatie hierover is op onze site te vinden:

[https://www.overbetuwe.nl/Inwoners/Informatie\\_over\\_het\\_coronavirus/Informatie\\_over\\_zorg/Informatie\\_voor\\_zorgaanbieders](https://www.overbetuwe.nl/Inwoners/Informatie_over_het_coronavirus/Informatie_over_zorg/Informatie_voor_zorgaanbieders)

### *De wijk-en dorpsraden*

We zien dat wijk-en dorpsraden over het algemeen allemaal een actieve rol pakken in de huidige crisis door actief informatie te verstrekken over de initiatieven die er zijn in hun dorp of wijk op het gebied van corona. De dorpsraden worden door het Sociaal Team Overbetuwe op de hoogte gehouden door een regelmatige update van initiatieven per mail. Ook houden de kernenadviseurs telefonisch contact met de diverse inwonersgroepen in de dorpen.

### **Inzet van gemeente**

Het lukt de organisatie nog steeds om de extra druk door de corona-maatregelen en de normale dienstverlening op te vangen. De financiële gevolgen van de crisis worden goed bijgehouden. De kosten van de extra inspanningen op terrein van communicatie en toezicht en handhaving belopen tot op heden zo'n € 10.000. Het zicht op de financiële effecten van alle maatregelen is nog beperkt en zal ook erg afhangen van de vraag of bijvoorbeeld uitgestelde betalingen aan de gemeente op een later moment alsnog worden gedaan. Inmiddels hebben de gemeenten in onze regio al gezamenlijk een brief gestuurd aan de minister van BZK met een verzoek om het Gemeentefonds te bevriezen op het huidige niveau, en om snel te komen met duidelijkheid over hoe om te gaan met de kosten.

Met vriendelijk groet,

Hoogachtend,  
Burgemeester en wethouders,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. M.F.H. Knaapen

R.P. Hoytink-Roubos